

Kommunstyrelsen
För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium
Ulricehamns Stadshus AB

Granskning av direktupphandling

Vi bifogar revisionsrapporten ”Granskning av direktupphandling”.

Rapporten visar att kommunens upphandling i de granskade områdena i stort fungerar väl. I detta sammanhang vill vi också hänvisa till de granskningar av direktupphandlingar som lekmannarevisorerna har genomfört i de kommunala bolagen.

Sammantaget anser vi att det är angeläget att kommunstyrelsen och Ulricehamns Stadshus AB arbetar för att utökad samverkan kommer till stånd mellan kommunen och dess bolag avseende all upphandling. Vi rekommenderar därför att en grundlig översyn görs av de dokument som styr upphandling inom kommunkoncernen.

Vi emotser ert svar senast 2022-10-25

För valda revisorer

Lars-Erik Josefson
Ordförande

Marianne Henningsson
Vice ordförande

Granskning av direktupp handling

Revisionsrapport
Ulricehamns kommun

KPMG AB

2022-04-05

Antal sidor 10

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Syfte och revisionsfrågor	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod	3
2	Lagen om offentlig upphandling (LOU) (2016:1145)	4
3	Lagen om upphandling enligt försörjningssektorerna (LUF) (2016:1146)	4
4	Kommunens styrdokument	4
4.1	Riktlinjer för upphandling	5
4.2	Regler för direktupphandling	5
5	Rutiner vid upphandlingsenheten	6
5.1	Resultat av registeranalys och stickprov	7
6	Rutiner i verksamheterna	8
6.1	Resultat av stickprov	8
7	Bedömning	9
8	Slutsatser och rekommendationer	10

Ulricehamns kommun
Granskning av direktupphandling

2022-04-05

1 Inledning

Vi har av Ulricehamns kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring följsamheten till direktupphandling enligt LOU och LUF samt kommunens riktlinjer.

Upphandling inom kommuner och kommunala bolag sker ofta till betydande belopp. Hur upphandlingar ska genomföras styrs till stor del av lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling enligt försörjningssektorerna (LUF). Lagarna bygger på att upphandlande myndigheter behandlar leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt att upphandlingar ska genomföras öppet. Det är främst varan/tjänstens art och värdet på upphandlingen som avgör vilken upphandlingsmetod som ska användas. En vanlig upphandlingsmetod är direktupphandlingen som kan användas under vissa förutsättningar.

Det har framkommit under året att följsamheten till ramavtal inte har varit tillfredställande. Varvid särskild uppmärksamhet ges denna form av upphandling.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen efterlever reglerna kring direktupphandling samt att den interna kontrollen avseende direktupphandling är tillräcklig. För att uppnå ovanstående syfte kommer nedanstående revisionsfrågor att besvaras.

- Finns erforderliga styrdokument och skriftliga rutiner för direktupphandling? Är dokumenten uppdaterade? Görs tillräckliga insatser för att göra innehållet i dokumenten kända i organisationen?
- Följs lagregler, styrdokument och skriftliga rutiner avseende direktupphandling?
- Hur fungerar samverkan avseende kommunens upphandlingsenhet och de kommunala bolagen?
- Vilken uppföljning görs av avtalstrohet?
- Hur hanteras uppföljningen av avtalstrohet?

1.2 Revisionskriterier

Vi har utgått från huruvida rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Ulricehamns kommun
Granskning av direktupphandling

- Lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

1.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner. Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner inom upphandlingsenheten och de kommunala bolagen. Stickprovskontroll över inköp har genomförts med uppgifter från leverantörsreskontran och avtalsregister.

Rapport har faktakontrollerats av upphandlingschef.

2 Lagen om offentlig upphandling (LOU) (2016:1145)

Enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) får en direktupphandling göras om upphandlingens värde understiger 28 % av det aktuella tröskelvärdet. Vid en direktupphandling kan avtal ingås utan att den upphandlande parten behöver annonsera sin avsikt att upphandla (19 a kap. 1 §).

Från och med 2020 har direktupphandlingsgränsen varit 615 312 kr, och från och med februari 2022 höjdes gränsen för direktupphandling till 700 000 kr¹. Vidare finns det krav på att den upphandlande myndigheten ska besluta om egna riktlinjer för direktupphandling (19 a kap. 15 §).

Vid direktupphandling till ett värde över 100 000 kronor ska upphandlingens genomförande dokumenteras och beslut som fattats under upphandlingsprocessen ska redogöras för (19 a kap. 11 §).

3 Lagen om upphandling enligt försörjningssektorerna (LUF) (2016:1146)

Lagen om upphandling enligt försörjningssektorerna (LUF) gäller för upphandlingar inom områdena vatten, energi, transporter eller posttjänster (1 kap. 2 §).

Från och med 2020 har direktupphandlingsgränsen varit 1 142 723 kr, och från och med februari 2022 höjs gränsen för direktupphandling till 1 200 000 kr².

Direktupphandling får genomföras då upphandlingens värde understiger 1 200 000 kr (19 a kap. 2 §). Då upphandlingens värde överstiger 100 000 kr ska upphandlingen dokumenteras (19 a kap. 10 §).

4 Kommunens styrdokument

Av delegationsordning för kommunstyrelsen framgår att beslut om tilldelning och undertecknande efter upphandling inom budget och eget verksamhetsområde under tröskelvärdet sker av antingen verksamhetschef, enhetschef sektor miljö och samhällsbyggnad eller stabschef. Vid upphandlingar över tröskelvärdet är sektorchef delegat. För verksamhetsövergripande avtal, samordnad upphandling samt upphandling som sker i samarbete med inköpscentraler är upphandlingschefen delegat. Vid upphandling som på grund av synnerliga skäl avviker från vanliga upphandlingsrutiner ansvarar kommunchefen³.

---

¹ Upphandlingsmyndigheten

² Upphandlingsmyndigheten

³ Delegationsordning för kommunstyrelsen, 2021-10-28

4.1 Riktlinjer för upphandling

Styrdokumentet antogs 2020-09-03 av kommunstyrelsen. Dokumentet anger riktlinjer för upphandling som utgår från och förtydligar gällande lagar vid upphandling. I dokumentet anges att kommunens upphandlingar ska kännetecknas av korrekt, ändamålsenligt och effektivt genomförande, motverka korruption och främja konkurrens, samt spegla kommunen som en attraktiv kund genom att ha hög kompetens och affärsmässighet vid upphandlingar. Vidare konstateras att det är verksamheterna själva som ansvarar för sina upphandlingar och att upphandlingsenheten har det samordnande ansvaret. Upphandlingsenheten kan tillfrågas som stöd till verksamheterna vid särskilt komplicerade upphandlingar⁴.

4.2 Regler för direktupphandling

Styrdokumentet antogs 2020-09-03 av kommunstyrelsen. I dokumentet anges att det är verksamheterna som ansvarar för att genomföra direktupphandlingar, men att det finns ett krav på att medarbetare ska ha genomgått det inköpsutbildningsprogram som kommunen erbjuder.

Huvudregel är att minst tre leverantörer tillfrågas oavsett upphandlingsvärde. Riktlinjerna gällande konkurrensättning anger att i direktupphandling vid lägre summor, upp till 25 000 kr, kan konkurrensättning göras via mail, telefon eller via direktupphandlingssystemet. Vid summor över 25 000 kr bör direktupphandlingssystemet användas, och vid summor över 100 000 kr är det krav på att systemet används. Vidare anges att upphandlingsenheten ska kontaktas vid inköp på över 100 000 kr, vid upphandlingar gällande avtal som sträcker sig över längre tid, samt för utlämnande av handlingar kopplat till direktupphandling⁵.

---

⁴ Riktlinjer för upphandling, 2020-09-03

⁵ Regler för direktupphandling, 2020-09-03

5 Rutiner vid upphandlingsenheten

Upphandlingsenheten består av upphandlingschef, 3 upphandlare samt en upphandlingscontroller. Utöver att genomföra övergripande och större upphandlingar ges stöd till verksamheterna vid upphandlingar över 100 000 kr.

Uppföljning av avtalstrohet genomförs av ekonomienheten som läser in i Stratsys tertiälvis leverantörstroheten. Samtliga sektorchefer och chefer har tillgång till uppföljning för respektive verksamhet. Kommunens totala leverantörstrohet under 2021 var 88 %.

Upphandlingsenheten deltar i avstämningsmöten med respektive verksamhet tertiälvis. Under mötena går man igenom gjorda inköp under senaste tertialen. I dessa dialoger identifierar man eventuella behov av kommande upphandlingar.

Upphandlingsenheten anordnar kontinuerligt under året upphandlingsutbildningar för verksamheterna, vilken är ett krav att för att få genomföra inköp via marknadsplatsen och direktupphandlingar. Enheten har även en arbetsgrupp som träffas kontinuerligt för att identifiera förbättringsområden där en målsättning är att enheten ska bli synligare ute i verksamheterna.

Information om upphandlingsrutiner för de anställda finns på ett gemensamt intranät. Här finns tillgång till avtalskatalog, regler, riktlinjer och utbildningsinformation.

Det framgår att det i de fall då upphandlingsenheten bistår i upphandlingar finns behov av rutiner för att ge bättre framförhållning i bolagens och verksamheternas inköpsbehov.

Under 2022 kommer en upphandlingsplan att utarbetas som möjliggör för verksamheterna att ansluta sig och få en överblick över vilka upphandlingar som är planerade. Här blir det även möjligt för bolagen att ansluta i relevanta upphandlingar som ingår i upphandlingsplanen.

Upphandlingsenheten genomför upphandlingar åt verksamheterna och åt de kommunala bolagen när en beställning på upphandling görs. Upphandlingsenheten har haft kontakt med de kommunala bolagen för att öka samordning. Idag gör upphandlingsenheten förfrågningar till bolagen vid upphandlingar som kan vara relevanta. Dock avgör bolagen huruvida de vill delta i gemensam upphandling.

Det framhålls vid intervjuerna att det finns en önskan om att avtalssystemet utvecklas för att effektivisera utdrag av information. Detta sker idag till stor del manuellt. Kommunen använder sig av Tendsign vilket är marknadsdominerande och det finns få andra system att välja på med motsvarande funktioner.

Vid intervjuerna framkommer att upphandlingsenheten med nuvarande bemanning inte klarar av att serva alla delar i kommunen med stöd vid upphandling, likaså finns inte de resurser som behövs för att stödja bolagen i den utsträckning som önskas. Det finns även svårigheter med att rekrytera inköpare med den utbildning som krävs. Enligt intervjuer har upphandlingsenheten för lite resurser då efterfrågan på upphandlingar

ökar framöver både i antal men även i komplexitet vilket medför att man är mycket sårbar vid uppkomna vakanser.

5.1 Resultat av registeranalys och stickprov

För att granska kommunens inköp har stickprovskontroller från kommunens avtalsregister och leverantörsreskontra genomförts. Kontrollerna har fokuserat på direktupphandlingar - inköp under direktupphandlingsgränsen som under 2021 var 615 312 kr.

Vid granskning av kommunens direktupphandlingar har kontrollerna huvudsakligen innefattat konkurrensutsättning - huruvida kommunen i samband med upphandling undersökt möjliga leverantörer på marknaden, kontraktsvärde - om bolagets inköp håller sig inom LOU:s gränsvärde för direktupphandling, samt dokumentationskrav - den dokumentation som kommunen har kopplat till respektive upphandling som överskrider 100 000 kr i enlighet med LOU (19 a kap. 11 §) samt kommunens egna regelverk för direktupphandling. Även Upphandlingsmyndighetens och Konkurrensverkets rekommendationer avseende vilken dokumentation som bör finnas som ett minimum vid upphandlingar över 100 000 kr har beaktats⁶.

Leverantör	Inköp avser	Värde	Kommentar
Leverantör A	Maskiner	839 669 kr	Utan anmärkning
Leverantör B	Larmtjänster	651 667 kr	Utan anmärkning
Leverantör C	Miljötjänster	630 650 kr	Utan anmärkning
Leverantör D	IT-system	433 553 kr	Utan anmärkning
Leverantör E	HVB	500 296 kr	Utan anmärkning
Leverantör F	Bortforsling	475 030 kr	Utan anmärkning
Leverantör G	Färsk fisk	421 010 kr	Utan anmärkning
Leverantör H	Bygg- och trävaror	409 929 kr	Utan anmärkning
Leverantör I	Skogsrojning	372 125 kr	Utan anmärkning
Leverantör J	Bygg- och trävaror	327 997 kr	Utan anmärkning
Leverantör K	Tryckeritjänster	252 202 kr	Utan anmärkning
Leverantör L	Komplettering av parkmöbler	225 599 kr	Utan anmärkning
Leverantör M	IT-system skola	187 648 kr	Utan anmärkning
Leverantör N	Drift- och underhållsavtal	162 923 kr	Utan anmärkning
Leverantör O	Skolläkare	135 300 kr	Utan anmärkning

⁶ Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten, Upphandling över tröskelvärde

6 Rutiner i verksamheterna

I verksamheterna uppges att det är rutin att upphandlingsenheten kontaktas som stöd vid inköp över 100 000 kr och vid avtal med lång löptid, samt för stöd vid hantering av begäran om utlämning av handlingar kopplade till direktupphandling. Kommunens regler för upphandling används vid inköp och kommunens upphandlingssystem Tendsign används vid direktupphandlingar över 25 000 kr och under 100 000 kr. För att säkerställa att direktköp och direktupphandlingar inte överskrider gränsvärden används oftast en app i QlikView som visar följsamheten mot avtal med möjlighet att ta fram inköpsstatistik

Samtliga av de granskade som gör inköp/upphandling har genomgått utbildningen som krävs för att göra upphandlingar över 100 000 kr.

Det förekommer att verksamheterna gör inköp utan att först kontrollera om avtal finns, detta är ovanligt och berör ofta mindre inköp. Under 2021 har pandemin inneburit att vissa produkter har köpts utanför avtal exempelvis skyddsutrustning, engångsmaterial och digitala hjälpmedel, enligt intervjuer. Anledningen till detta är att antingen har det varit slut hos avtalad leverantör eller det har varit brådskande att få produkten eller tjänsten.

Det framhålls även att det förekommer att direktupphandlingar inte dokumenteras på det sätt som föreskrivs. Det framförs samtidigt att övriga regler gällande direktupphandlingar i LOU och LUF efterlevs.

Vidare framhålls att det sker inköp avseende produkter och tjänster som är specifika för en del verksamheter som endast en eller ett fåtal leverantör tillhandahåller exempelvis specialverktyg och diagnosverktyg för fordons- och trafikprogrammet och reservdelar och utbildningsanordnare

Samtliga sektorchefer och chefer har tillgång till uppföljningen av leverantörstrohet via Stratsys för respektive verksamhet. Beroende på resultatet och avvikelserna kan särskilt fokus riktas mot berörd enhet och åtgärder vidtas. Vilka åtgärder sektorcheferna och verksamhetscheferna vidtar kan variera beroende på verksamhetens art och vad avvikelserna avser. Åtgärder och utfall dokumenteras i Stratsys.

Vi ser inga spår av någon systematisk uppföljning i kommunstyrelsens protokoll där resultatet av leverantörstrohet analyseras eller behandlas. Likaså finns inget kontrollmoment i den interna kontrollplanen som belyser inköp eller upphandling.

6.1 Resultat av stickprov

För att granska verksamheternas inköp har stickprovskontroller från leverantörsreskontra gjorts per kostnadsställe.

Leverantör	Inköp avser	Värde	Kommentar
Leverantör A	IT-system kostdata	88 798 kr	Utan anmärkning
Leverantör B	Byggvaror	110 651 kr	Utan anmärkning

Leverantör C	Sport och fritid	38 967 kr	Utan anmärkning
Leverantör D	Gardiner	170 452 kr	Utan anmärkning
Leverantör E	Reklam	44 897 kr	Utan anmärkning
Leverantör F	TV och nättjänster	69 196 kr	Utan anmärkning
Leverantör G	Dataprodukter	43 567 kr	Anmärkning*
Leverantör H	EI	161 097 kr	Utan anmärkning
Leverantör I	Konsulttjänster	1 198 100 kr	Utan anmärkning
Leverantör J	Lås	416 109 kr	Anmärkning**

*Köp utanför avtal

**Följer inte kommunens interna regelverk samt Konkurrensverkets rekommendationer avseende vilken dokumentation som bör finnas som ett minimum vid upphandlingar över 100 000 kr.

7 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen har riktlinjer och regler för direktupphandling. Vidare bedömer vi att upphandlingsenheten följer LOU, vi grundar detta på våra stickprov som är utan anmärkning.

Vi bedömer även att verksamheterna i all väsentlighet följer LOU beträffande direktupphandlingar och kommunens riktlinjer och regler.

Det sker uppföljning av leverantörstroheten vid varje tertial. Vi bedömer att leverantörstroheten är god men kan förbättras något. Det finns flera faktorer som påverkar utfallet av uppföljningsresultatet. En faktor är om avtal inte återfinns i avtalskatalogen och en annan faktor är att avtal avslutas under året. Det sistnämnda kan innebära att en beställning sker inom avtalstiden men leverans och betalning sker efter avtalet har löpt ut. Ytterligare en faktor till att inköp görs utanför tecknat avtal är att avtalad leverantör inte kan leverera efterfrågad produkt eller tjänst.

Vi bedömer att uppföljning av leverantörstrohet sker på såväl sektors som verksamhetsnivå via Stratsys. Dock sker ingen systematisk rapportering av resultatet i kommunstyrelsen.

Vi ser positivt på att en upphandlingsplan kommer att utarbetas som möjliggör för kommunens verksamheter och kommunala bolag att få en överblick över kommande upphandlingar. Det är även positivt att verksamheterna i hög utsträckning använder sig av upphandlingsenheten som stöd vid upphandlingar.

Vi noterar att upphandlingsenheten uppfattar att det finns en resursbrist avseende personal.

8 Slutsatser och rekommendationer

Utifrån granskningens syfte att bedöma kommunstyrelsens efterlevnad av reglerna för direktupphandling är vår sammanfattande bedömning att kommunen följer LOU:s regelverk och kommunens egna regler och riktlinjer. Kommunstyrelsen kan stärka den interna kontrollen avseende leverantörstroheten genom att med vis tidfrekvens ha med det som ett särskilt kontrollmoment i sin interna kontrollplan.

Vi ser vidare att samverkan och samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen är ett utvecklingsområde. (Detta noterades även vid granskningarna av de kommunala bolagen.) Samordningen kan med fördel ske via moderbolaget. Vi noterar att upphandlingsenheten är sårbar vid vakanser.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att

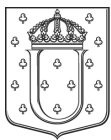
- Överväga möjligheterna till resursförstärkning till upphandlingsenheten
- Utöka och strukturera samverkan mellan kommunens och bolagens upphandlingar genom Ulricehamns stadshus AB
- Kommunstyrelsen bör genomföra systematisk utvärdering av leverantörstroheten för att stärka den interna kontrollen

Datum som ovan

KPMG AB

Lars Jönsson
Certifierad kommunal revisor

Tid och plats torsdag den 6 oktober 2022 kl. 08:00-15:37, i kommunfullmäktiges sessionssal, stadshuset

Paragrafer 241 - 274

Beslutande ledamöter	Roland Karlsson	C	Ordförande
	Wiktor Öberg	M	Vice ordförande
	Klas Redin	S	
	Mikael Dahl	C	
	Leif Dahl	S	
	Niclas Sunding	Oberoende (SD)	
	Mikael Levander	NU	
	Sebastian Gustavsson	M	
	Lisa Åkesson	NU	
	Inga-Kersti Skarland	S	
	Dan Ljung	V	
	Mats Bogren	NU	
	Frida Edberg	KD	
Mattias Bengtsson	SD		

Tjänstgörande ersättare Ireen Wolter L Ersätter Sten Selin

Ersättare

Liselotte Andersson	C
Ziad Makrous	C
Catharina Örtendahl Rylid	M
Mattias Green Andersson	S
Anna Vallin	S
Aila Kiviharju	SD
Jan-Henric Henningsson	SD
Cristina Bernevång	KD
Kerstin Berggren	MP

Justerare Mattias Bengtsson (SD)

Tillkännagivande av justerat protokoll

Nämnd	Kommunstyrelsen		
Sammanträdesdatum	2022-10-06		
Paragrafer	241 - 274		
Datum då anslaget publiceras	2022-10-12	Datum då publiceringen upphör	2022-11-03
Förvaringsplats för protokollet	Stadshuset		

Protokollet justeras digitalt

Linnéa Svensson

Underskrift

Ordförande sign

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Justeringsdag 11 oktober 2022

Övriga

Gustaf Olsson	kommunchef
Magnus Andersson Neumann	socialchef
Gülser Özdenkos	barn- och utbildningschef
Anna-Lena Johansson	servicechef
Ulrica Fagerson	ekonomichef
Roland Ödh	HR-chef
Eva Wallin	kommunikationschef
Fredrik Linusson	samhällsbyggnadschef
Lena Brännmar	kanslichef
Maria Winsten	kommunsekreterare
Linnéa Svensson	kommunsekreterare
Camilla Palm	VD Näringsliv Ulricehamn AB § 261

Allmänheten Öppet sammanträde §§ 247 – 274

Underskrifter

Protokollet justeras digitalt

Sekreterare

_____
Linnéa Svensson

Protokollet justeras digitalt

Ordförande

_____
Roland Karlsson

Protokollet justeras digitalt

Justerare

_____
Mattias Bengtsson

Justerare _____

Ordförande sign	Justerande sign		Utdragsbestyrkande
-----------------	-----------------	--	--------------------

§ 258/2022

Svar på revisionsrapport, granskning av direktupphandling Ulricehamns kommun

Dnr 2022/343

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens svar på Revisionsrapport – Granskning av direktupphandling.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av direktupphandling. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen efterlever reglerna kring direktupphandling samt om den interna kontrollen avseende direktupphandling är tillräcklig.

KPMG, som har gjort revisionsrapporten på uppdrag av Ulricehamns kommuns revisorer, gör en sammanfattande bedömning att kommunen följer LOU:s regelverk och kommunens egna regler och riktlinjer. Kommunstyrelsen kan stärka den interna kontrollen avseende leverantörstroheten genom att med viss tidfrekvens ha med det som ett särskilt kontrollmoment i sin interna kontrollplan. De ser vidare att samverkan och samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen är ett utvecklingsområde. (Detta noterades även vid granskningarna av de kommunala bolagen.) Samordningen kan med fördel ske via moderbolaget. KPMG noterar att upphandlingsenheten är sårbar vid vakanser.

Förvaltningen har kommenterat de rekommendationer KPMG har gjort och föreslår kommunstyrelsen att ställa sig bakom svaret i rapporten och översända detta till revisorerna.

Beslutsunderlag

- 1 Tjänsteskrivelse 2022-09-07 från ekonomichef
- 2 Svar på revisionsrapport - Granskning av direktupphandling Ulricehamns kommun

Ordförandens förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens svar på Revisionsrapport – Granskning av direktupphandling.

Beslut lämnas till

Revisionen
Kommunchef
Ekonomichef
Upphandlingschef
Hemsidan

Ordförande sign	Justerande sign		Utdragsbestyrkande
-----------------	-----------------	--	--------------------

Rapport

SVAR PÅ REVISIONSRAPPORT - GRANSKNING AV DIREKTUPPHANDLING

2022-09-06

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Ulricehamns kommun
Kommunledningsstaben

Ulrica Fagerson
Ekonomichef

Tarja Pajula
Upphandlingschef

Innehåll

1	Ärendet	4
1.1	Överväga möjligheterna till resursförstärkning till upphandlingsenheten.....	4
1.2	Utöka och strukturera samverkan mellan kommunens och bolagens upphandlingar genom Ulricehamns Stadshus AB	4
1.3	Kommunstyrelsen bör genomföra systematisk utvärdering av leverantörstroheten för att stärka den interna kontrollen	5

1 Ärendet

2022-04-05 inkom Revisionsrapport – Granskning av direktupphandling. KPMG har fått i uppdrag av Ulricehamns kommuns revisorer att översiktligt granska kommunens rutiner kring följsamheten till direktupphandling enligt LOU och LUF samt kommunens riktlinjer. Det har framkommit under året att följsamheten till ramavtal inte har varit tillfredsställande varvid särskild uppmärksamhet ges denna form av upphandling. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen efterlever reglerna kring direktupphandling samt att den interna kontrollen avseende direktupphandling är tillräcklig.

Utifrån granskningens syfte är KPMGs sammanfattande bedömning att kommunen följer LOU:s regelverk och kommunens egna regler och riktlinjer. Kommunstyrelsen kan stärka den interna kontrollen avseende leverantörstroheten genom att med vis tidfrekvens ha med det som ett särskilt kontrollmoment i sin interna kontrollplan. De ser vidare att samverkan och samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen är ett utvecklingsområde. (Detta noterades även vid granskningarna av de kommunala bolagen.) Samordningen kan med fördel ske via moderbolaget. KPMG noterar att upphandlingsenheten är sårbar vid vakanser.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar KPMG kommunstyrelsen att

- Överväga möjligheterna till resursförstärkning till upphandlingsenheten
- Utöka och strukturera samverkan mellan kommunens och bolagens upphandlingar genom Ulricehamns Stadshus AB
- Kommunstyrelsen bör genomföra systematisk utvärdering av leverantörstroheten för att stärka den interna kontrollen

Förvaltningens kommentarer till de rekommendationer som framkommit i granskningen beskrivs nedan under varje punkt:

1.1 Överväga möjligheterna till resursförstärkning till upphandlingsenheten

Frågan om möjligheterna till resursförstärkning till upphandlingsenheten behöver behandlas i kommunens budgetarbete inför kommande år. Då görs prioriteringar av vilka satsningar som kan göras i förvaltningens olika verksamheter utifrån tillgängliga resurser. Förvaltningen har också inlett diskussioner med Tranemo kommun om en eventuell avtalssamverkan för upphandling, likt den som finns gällande IT.

1.2 Utöka och strukturera samverkan mellan kommunens och bolagens upphandlingar genom Ulricehamns Stadshus AB

Samverkan mellan kommunen och de kommunala bolagen genom Ulricehamns Stadshus AB har lyfts fram i flera olika sammanhang. Ett arbete för att stärka samverkan inom

kommunkoncernen har påbörjats och upphandling är ett sådan område. De kommunala bolagen tillfrågas alltid om de vill delta i de upphandlingar som kommunen gör och de kan också vända sig till kommunens upphandlingsenhet för råd och stöd vid upphandlingar. En upphandlingsplan är under framtagande för att underlätta för kommunens verksamheter och bolag att få en överblick över kommande upphandlingar. Ytterligare samarbetsformer diskuteras också utifrån bolagens olika behov.

1.3 Kommunstyrelsen bör genomföra systematisk utvärdering av leverantörstroheten för att stärka den interna kontrollen

Det sker uppföljning av leverantörstroheten vid varje tertialuppföljning. Uppföljning sker både på verksamhetsnivå och sektorsnivå via Stratsys. Det görs dock ingen systematisk rapportering av resultatet till kommunstyrelsen.

Uppföljningen av leverantörstroheten kan utvecklas och systematiseras och förbättringsområden har identifierats av upphandlingsenheten. Huruvida uppföljningen ska vara med i kommunstyrelsens interna kontrollplan eller inte värderas varje år i den riskanalys som görs i arbetet med intern kontrollplanen.